

Δελτίο Τύπου

Λουξεμβούργο, 14 Ιουλίου 2020

Χρηματοδότηση για την ανάκαμψη REACT-EU: σημεία τριβής μεταξύ της ταχείας παροχής στήριξης και της αποδοτικότητας των δαπανών, σύμφωνα με τους ελεγκτές

Η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής REACT-EU για την προσαύξηση των κονδυλίων της συνοχής που διατίθενται στις χώρες της ΕΕ με 58 δισεκατομμύρια ευρώ στα πρώτα κρίσιμα χρόνια της ανάκαμψης από την πανδημία της Covid-19 έχει ως στόχο την κινητοποίηση επενδύσεων και την εμπροσθοβαρή χρηματοοικονομική στήριξη. Σε νέα γνώμη που δημοσίευσε σήμερα, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) επισημαίνει σημεία τριβής που εντοπίζονται μεταξύ του στόχου της πρότασης για την παροχή πρόσθετης χρηματοδότησης το ταχύτερο δυνατόν και της επιδίωξης τα κονδύλια αυτά να διατεθούν εκεί όπου χρειάζονται περισσότερο και θα αποφέρουν τα περισσότερα αποτελέσματα. Οι ελεγκτές προειδοποιούν επίσης ότι οι μηχανισμοί αντιμετώπισης της κρίσης που προτείνει η Επιτροπή για τον επόμενο επταετή προϋπολογισμό δεν περιέχουν διατάξεις που να εγγυώνται τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των ενωσιακών κονδυλίων.

Η ΕΕ προτείνει χρηματοδοτική δέσμη 750 δισεκατομμυρίων ευρώ, γνωστή ως Next Generation EU («ΕΕ - Επόμενη Γενιά»), για την υποστήριξη των κρατών μελών στις προσπάθειές τους να ελαχιστοποιήσουν τις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας και να επανέλθουν στον δρόμο της βιώσιμης ανάπτυξης. Η δέσμη περιλαμβάνει τη Συνδρομή στην Ανάκαμψη για τη Συνοχή και τις Περιοχές της Ευρώπης (REACT-EU), ως μέρος του προϋπολογισμού της περιόδου 2014-2020, και αποσκοπεί στο να θέσει τα θεμέλια για την ανάκαμψη της ΕΕ την περίοδο 2020-2022. Επιπλέον, η Επιτροπή πρότεινε νέους κανόνες για τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία (ΕΔΕΤ) για τη δημοσιονομική περίοδο 2021-2027, με σκοπό να δημιουργηθούν μηχανισμοί ικανοί να κινητοποιηθούν γρήγορα σε περίπτωση περαιτέρω κλυδωνισμών τα ερχόμενα χρόνια. Οι ελεγκτές αξιολόγησαν και τις δύο αυτές προτάσεις.

«Μετά την έξαρση της πανδημίας της Covid-19, η Επιτροπή ανέλαβε δράση σε μια σειρά μετώπων, μεταξύ άλλων με την ταχεία κινητοποίηση πρόσθετων πόρων και την πρόταση νέων χρηματοδοτικών κανόνων», δήλωσε η Iliana Ivanova, Μέλος του ΕΕΣ και αρμόδια για τη γνώμη. «Τα μέτρα αυτά είναι ευπρόσδεκτα, αλλά απαιτείται ο σωστός συντονισμός τους, τόσο σε ενωσιακό όσο και σε εθνικό επίπεδο, ώστε να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότητά τους.»

Σκοπός του παρόντος δελτίου Τύπου είναι η παρουσίαση των κύριων μηνυμάτων της γνώμης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Το πλήρες κείμενο της γνώμης διατίθεται στον ιστότοπο eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Οι ελεγκτές επικροτούν την πρόταση της Επιτροπής να διαθέσει τη χρηματοδότηση REACT-EU στο πλαίσιο των υφιστάμενων δομών των ΕΔΕΤ στα κράτη μέλη και την χαρακτηρίζουν ως «λογική και ρεαλιστική ιδέα». Ωστόσο, η πρόταση δίνει το ελεύθερο στα κράτη μέλη να καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο θα χρησιμοποιήσουν την προσαύξηση και δεν περιέχει λεπτομέρειες σχετικά με το πώς θα επιτευχθεί ο συντονισμός της με τα άλλα ενωσιακά μέσα και τα εθνικά καθεστώτα. Δημιουργείται έτσι κίνδυνος κατακερματισμού ή αλληλοεπικάλυψης της ενωσιακής στήριξης. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να δεσμεύσουν την πρόσθετη χρηματοδότηση (προορίζοντάς την για συγκεκριμένους σκοπούς) μέχρι το 2022, κάτι που θα ασκήσει επιπλέον πίεση στην ικανότητά τους να τη δαπανήσουν κατά τρόπο σωστό και χρηστό, με τον κίνδυνο εσπευσμένης διάθεσής της να είναι υπαρκτός, καθώς προτεραιότητα θα είναι η απορρόφησή της και όχι η αποδοτικότητα των δαπανών (αρχή της «απώλειας σε περίπτωση μη χρήσης»), ενώ θα ενταθεί ο κίνδυνος παρατυπίας και απάτης. Ο κίνδυνος αυτός απειλεί ιδίως τα κράτη μέλη που είναι πιθανόν να πληγούν περισσότερο από την πανδημία και τα οποία παρουσιάζουν χαμηλότερα ποσοστά απορρόφησης. Τέλος, οι ελεγκτές τονίζουν ότι η νέα μέθοδος διάθεσης της χρηματοδότησης στα κράτη μέλη μπορεί να είναι στρεβλωμένη εξαιτίας των υποεκτιμημένων στοιχείων τους για την ανεργία.

Σκοπός των προτεινόμενων τροποποιήσεων των κοινών διατάξεων που διέπουν τη χρήση των ΕΔΕΤ την περίοδο 2021–2027 είναι η ενίσχυση της ικανότητας της ΕΕ να ανταποκρίνεται σε εξαιρετικές και ασυνήθεις περιστάσεις. Θα εφαρμόζονται κάθε φορά που ανακύπτει κατάσταση που αναγνωρίζεται ως κρίση από το Συμβούλιο και θα επιτρέπουν προσωρινά στην Επιτροπή να αντιδρά γρηγορότερα μέσω «εκτελεστικών αποφάσεων». Ωστόσο, στην πρόταση της Επιτροπής δεν διευκρινίζεται πότε θα λήγει αυτή η προσωρινή εξουσιοδότησή της, ούτε ρυθμίζονται διάφορες πτυχές που εγγυώνται τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, όπως ο μετριασμός του κινδύνου της μη αποδοτικής δαπάνης (στην περίπτωση της χρηματοδότησης έργων που θα υλοποιούνταν ούτως ή άλλως) από την αναδρομική έγκριση έργων. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή ενδέχεται να χρειαστεί να προσθέσει περαιτέρω κανόνες σχετικά με καταστάσεις κρίσης, όποτε αυτές προκύψουν. Θετικό, ωστόσο, είναι το γεγονός ότι η πρόταση περιέχει βελτιωμένες διατάξεις για την παρακολούθηση της έκτακτης χρηματοδότησης, κάτι που αποτελεί το πρώτο βήμα προς την επίτευξη μεγαλύτερης διαφάνειας.

Σημείωμα προς τους συντάκτες

Για την περίοδο 2020–2022, η Επιτροπή προτείνει επιπλέον 58 272 800 000 ευρώ, σε τρέχουσες τιμές.

Η γνώμη 4/2020 του ΕΕΣ σχετικά με τον προτεινόμενο κανονισμό REACT-EU και τον κανονισμό περί κοινών διατάξεων που διέπει τα ΕΔΕΤ είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο του ΕΕΣ (eca.europa.eu) προς το παρόν στα αγγλικά, σύντομα όμως θα διατίθεται και σε άλλες γλώσσες. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ζήτησαν από το ΕΕΣ να γνωμοδοτήσει για κάθε πρόταση χωριστά, σύμφωνα με τη Συνθήκη για τη λειτουργία της ΕΕ. Προκειμένου να ανταποκριθεί στα αιτήματα αυτά το συντομότερο, το ΕΕΣ δημοσίευσε αυτές τις γνώμες σε ενιαίο έγγραφο.

Το ΕΕΣ συμβάλλει στη βελτίωση της δημοσιονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ δημοσιεύοντας γνώμες επί προτάσεων για νέα νομοθεσία ή για αναθεώρηση ισχύουσας, οι οποίες έχουν δημοσιονομική επίπτωση. Οι γνώμες αυτές χρησιμοποιούνται από τις νομοθετικές αρχές, ήτοι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, στο πλαίσιο των εργασιών τους. Το 2019 οι

ελεγκτές δημοσίευσαν έγγραφο με τίτλο «[Σύντομες επισημάνσεις του ΕΕΣ](#)», το οποίο αφορούσε τις νομοθετικές προτάσεις που διατύπωσε η Επιτροπή το 2018 για το επόμενο ΠΔΠ. Τον Απρίλιο του 2020 εξέδωσαν [γνώμη](#) σχετικά με την πρόταση για την παροχή έκτακτης ευελιξίας στη χρήση των ΕΔΕΤ για την κρίση της πανδημίας της COVID-19, την οποία ακολουθούν και άλλες γνώμες σχετικά με την COVID-19. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα του ΕΕΣ στο πλαίσιο της αντιμετώπισης της πανδημίας της COVID-19 θα βρείτε [εδώ](#).

Υπεύθυνος επικοινωνίας με τον Τύπο για τη συγκεκριμένη γνώμη:

Damijan Fišer – damijan.fiser@eca.europa.eu τηλ.: (+352) 4398 45510 / κιν.: (+352) 621 55 22 24